

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลจากวิเคราะห์คุณภาพน้ำทางกายภาพจากคลองนาทับ ตำบลนาทับ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งทำการเก็บในช่วงฤดูแล้งและฤดูฝน ทั้ง 9 จุดเก็บตัวอย่างซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์จากคลอง พบว่าคุณภาพน้ำทางกายภาพโดยทั่วไปได้แก่อุณหภูมิ ความนำไฟฟ้า ความขุ่น และปริมาณของแข็งทั้งหมด ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เกินมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ 3

สำหรับคุณภาพน้ำทางเคมีส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ยกเว้นในบางจุดเก็บตัวอย่างที่มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ 3 เพียงเล็กน้อย คุณภาพน้ำเริ่มที่จะเสื่อมโทรมลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูแล้ง ตรวจพบค่าออกซิเจนละลายน้ำและค่าความสกปรกของน้ำเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน ในจุดเก็บตัวอย่างที่ 5 บริเวณกลางน้ำ หมู่ที่ 6 บ้านใต้ จุดเก็บตัวอย่างที่ 7 บริเวณกลางน้ำ หมู่ที่ 7 บ้านนาเสมียน จุดเก็บตัวอย่างที่ 8 บริเวณกลางน้ำ หมู่ที่ 9 บ้านคูน้ำรอบ และจุดเก็บตัวอย่างที่ 9 บริเวณกลางน้ำที่เป็นรอยต่อระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลจะโหนดกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาทับ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณต้นน้ำมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น มีการเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลาในกระชัง มีการปล่อยทิ้งจากอุตสาหกรรมประมงในครัวเรือน และน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในตำบลจะโหนดซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้น้ำเริ่มมีคุณภาพเสื่อมโทรมลงและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

ค่าความสกปรกของน้ำจากคลองนาทับที่แสดงผลในรูปภาระบีโอดีของน้ำ ซึ่งมีค่าความสกปรกในช่วงฤดูแล้ง 16.48 กิโลกรัม/วัน/คน และในช่วงฤดูฝน 5.14 กิโลกรัม/วัน/คน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับแหล่งน้ำในพื้นที่อื่นเช่น พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาและพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าน้ำในคลองนาทับยังมีค่าภาระบีโอดีต่ำกว่า เนื่องจากคลองนาทับมีแหล่งกำเนิดมลพิษและจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่สองฝั่งคลองมีจำนวนน้อยกว่า จึงมีการปล่อยของเสียและสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงสู่คลองในปริมาณน้อย ลำคลองสามารถที่จะรองรับและฟื้นฟูตัวเองได้ อย่างไรก็ตามในอนาคตค่ามีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นได้จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในพื้นที่คลองนาทับ

ในปัจจุบันการขยายทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในพื้นที่คลองนาทับเริ่มเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา ตำบลนาทับ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลาเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมสังเกตุได้จากมีการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งคลอง เกาะต่างๆ มีการสร้างรีสอร์ตให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีการจัดกิจกรรมล่องแพ เทียวชมธรรมชาติสองฝั่งคลอง มีการก่อสร้างโรงงาน

อุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่บริเวณต้นน้ำ สังเกตได้จากมีการสร้างโรงแยกก๊าซและโรงไฟฟ้า บริเวณต้นน้ำ ซึ่งอนาคตอาจจะมีการสร้างอุตสาหกรรมต่อเนื่องดังเช่นนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ได้สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนมีศักยภาพในการส่งผลกระทบต่อคลองนาทับได้ในอนาคต ถึงแม้ในปัจจุบัน น้ำที่ไหลออกสู่อ่าวไทยจะไม่ได้ส่งผลเสียต่อคุณภาพน้ำทะเล ชาวบ้านสามารถประกอบอาชีพ ประมงชายฝั่งได้ตามปกติ มีพีชน้ำและสัตว์น้ำอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ หากในอนาคตน้ำจากคลองนาทับมีคุณภาพน้ำที่เสื่อมโทรมลงก็จะส่งผลกระทบต่อทะเลอ่าวไทยและสิ่งมีชีวิตบริเวณนั้นได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการควบคุมป้องกันไม่ให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมลง หน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้อง ชาวบ้านตำบลนาทับตลอดจนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากพื้นที่คลองนาทับ ควรควบคุมดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของคลองนาทับร่วมกันเพื่อที่จะรักษาสายน้ำแห่งชีวิตแห่งนี้ให้คงอยู่และคนรุ่นหลังสามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้อย่างยั่งยืน

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาในครั้งพบว่าคุณภาพของน้ำในคลองนาทับเริ่มจะเสื่อมโทรมในบริเวณต้นน้ำ เนื่องจากค่าความสกปรกของน้ำและค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ ในบางจุดมีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน จึงควรที่จะส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูคุณภาพของน้ำในคลองนาทับให้ดีขึ้น
2. ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องประสานงานกับชาวบ้านบริเวณริมฝั่งคลอง มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาคลองนาทับให้มีคุณภาพดีขึ้น ปฏิบัติจุดสำนึกให้เยาวชนบริเวณริมฝั่งคลองมีความรักและรู้สึกหวงแหนแหล่งน้ำในชุมชน
3. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรมีการควบคุมและดูแลการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองนาทับอย่างเข้มงวด เนื่องจากบริเวณต้นน้ำมักมีการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและจากการผลิตกระแสไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าจะนะ จึงควรที่จะมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำทุกเดือน เพื่อเป็นการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ